

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS APLINKOS DEPARTAMENTO
SOCIALINIŲ IR SVEIKATOS REIKALŲ SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2004 M. GRUODŽIO 24 D. NUTARIMO NR. 1656 „DĖL NEDARBO
SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
(TAP-17-761; TAP-16-10745(4))**

2017-06-16 Nr. NV-1581

Vilnius

Projekto rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Projekto tikslas: patikslinti nedarbo draudimo išmokos apskaičiavimo, skyrimo ir mokėjimo tvarką, atsižvelgiant į naujas Nedarbo socialinio draudimo įstatymo nuostatas, įsigaliosiančias 2017 m. liepos 1 d.

Dabartinė situacija: Nedarbo socialinio draudimo įstatyme (susijęs su socialiniu modeliu) nustatytas palankesnis teisinis reguliavimas darbo netekusiems asmenims:

- **nedarbo draudimo išmoka mokama 9 mėnesius, nesiejant su nedarbo draudimo stažu** (anksčiau jeigu stažas mažesnis nei 25 m., išmoka buvo mokama 6 mėn., jeigu stažas nuo 25 iki 30 m. – 7 mėn., jei stažas nuo 30 iki 35 m. – 8 mėn., jei stažas 35 m. ir daugiau – 9 mėn.);
- **reikalaujamas nedarbo draudimo stažas – 12 mėn. per paskutinius 30 mėn. iki įsiregistravimo darbo biržoje** (anksčiau 18 mėn. per paskutinius 36 mėn.);
- **nustatyta palankesnė nedarbo draudimo išmokos apskaičiavimo tvarka:**
  - pastoviąją dalį sudarys 30 proc. minimaliosios mėnesinės algos, t.y. 114 Eur (anksčiau pastovioji dalis buvo valstybės remiamų pajamų dydžio, t.y. 102 Eur);
  - kintama dalis kas kelerius mėnesius keisis ir bus skaičiuojama taip, kad bedarbiui būtų paskata ieškotis naujo darbo: 1-3 mėn. ji sudarys 50 proc. buvusio darbo užmokesčio, 4-6 mėn. bus mažinama iki 40 proc., o 7-9 mėn. – tik 30 proc. (anksčiau kintama dalis sudarė 40 proc. buvusio darbo užmokesčio ir pirmus 3 mėn. buvo mokama visa nedarbo išmoka, o likusį laikotarpį pastovi dalis ir pusė kintamosios dalies).
- **nedarbo išmoka negalės būti didesnė kaip 75 proc. šalies vidutinio bruto darbo užmokesčio.** 2017 m. I ketv. VDU (su individualiomis įmonėmis) buvo 808,7 Eur, todėl maksimalus nedarbo draudimo išmokos dydis būtų – 606,5 Eur (anksčiau maksimali nedarbo išmoka negalėjo viršyti 70 proc. einamųjų draudžiamųjų pajamų, t.y. 333,2 Eur).

Nedarbo išmokas skiria ir moka Sodros teritoriniai skyriai, vadovaudamiesi Vyriausybės nutarimu patvirtintais Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatais.

Š.m. balandžio mėn. duomenimis **nedarbo išmoką gavo 41,6 tūkst. bedarbių** (t.y. 29 proc. registruotų bedarbių).

Projekto esmė:

- Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatuose **reglamentuojama nedarbo draudimo išmokų apskaičiavimo, skyrimo ir mokėjimo tvarka**, išmokų sustabdymo, atnaujinimo, nutraukimo, pratęsimo, pakartotinio skyrimo, draudimo laikotarpių sumavimo, dokumentų ir duomenų saugojimo procedūriniai dalykai;

- **užtikrinamas vieno langelio principo taikymas** - asmuo prašymą dėl nedarbo draudimo išmokos skyrimo pateikia teritorinei darbo biržai, kuri pateiktus duomenis suveda į centralizuotą Lietuvos darbo biržos sistemą, iš kurios jie elektroniniu būdu ne vėliau kaip kitą darbo dieną pateikiami Sodros teritoriniam skyriui, skiriančiam ir mokančiam nedarbo draudimo išmoką. Bedarbis taip pat gali kreiptis ir į Sodros teritorinį skyrių. Sodros skyriuje sprendimas dėl nedarbo draudimo išmokos skyrimo (neskyrimo) priimamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų ir per 3 darbo dienas informuojamas pareiškėjas jo pasirinktu būdu (telefonu, paštu, elektroniniu būdu ar įteikiant sprendimo išrašą skyriuje);
- atsižvelgiant į tai, kad bedarbiai turi teisę ieškoti darbo ir gauti nedarbo draudimo išmoką ne tik toje šalyje, kurios pilietybę jie turi, tačiau ir bet kurioje Europos Sąjungos, Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje ir Šveicarijoje, **nustatoma, kad Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo nuostatų**, susijusių su teisės į nedarbo draudimo išmokas išsaugojimu ir draudimo laikotarpių sumavimu, **įgyvendinimo tvarką atvykstantiems į LR ir iš jos išvykstantiems asmenims nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras**.

Derinimas:

- su Finansų ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija suderinta be pastabų.
- į Europos teisės departamento pastabą atsižvelgta.
- Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos ir Lietuvos darbo biržos pastabos suderintos darbo tvarka.
- dėl Teisingumo ministerijos pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, pateikta derinimo pažyma (argumentams pritariame).

Atitiktis Vyriausybės programai: projektas atitinka Vyriausybės programos siekius užtikrinti **deramą paramą nedarbo atveju** (117.13. p. „sieksime ilginti nedarbo draudimo išmokos laikotarpį ir didinti galimybes gauti nedarbo draudimo išmokas, kurias šiuo metu gali gauti tik maža dalis nedirbančiųjų, nes bedarbio išmoką laikome ne pašalpa, o draudimo išmoka, kurią žmogus jau užsidirbo mokėdamas mokesčius).

Dalykinio vertinimo išvada: siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Iki pasirašymo SADM projektą patikslins pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2017-06-15 antrinėje išvadoje Nr. NV-1564 pateiktas pastabas (**suderinta**).

Atsižvelgiant į tai, kad įgyvendinant Nedarbo draudimo įstatymą **Vyriausybė įpareigota iki 2017 m. liepos 1 d. patvirtinti dalinio darbo išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarką**, SADM turėtų kuo skubiau pateikti rengiamą nutarimo projektą dėl „Dalinio darbo išmokų nuostatų patvirtinimo“ ir siekiant teisėkūros ekonomiškumo apsvarstyti galimybę nuostatas dėl nedarbo draudimo išmokos ir dalinio darbo išmokos dėstyti viename nutarime.

Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus vedėja

Aušra Gratulevičienė

A. Gratulevičienė, tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt

2014-06-07 **G-6467**
data Nr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-06-06 Nr. (13.1-51) SD - **3803**

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vadovaudamasi 2016 m. birželio 21 d. priimtu Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymu Nr. XII-2471 (toliau – Įstatymas) ir siekdama įgyvendinti Įstatymo nuostatas, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1656 „Dėl Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – suderinti Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 24 d. nutarimu Nr. 1656 „Dėl Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), įtvirtintą nedarbo socialinio draudimo išmokų (toliau – nedarbo draudimo išmoka) apskaičiavimo, skyrimo ir mokėjimo tvarką su Įstatymo, įsigaliosiančio 2017 m. liepos 1 d., nuostatomis.

Atsižvelgiant į tai, kad nedarbo draudimo išmokos gali būti skiriamos tik bedarbio statusą turintiems asmenims, taip pat į tai, kad bedarbio statusą suteikia teritorinė darbo birža, kurioje bedarbis nuolat lankosi, ir siekiant užtikrinti vieno langelio principo taikymą, Nuostatuose nustatyta, kad asmuo prašymą dėl nedarbo draudimo išmokos skyrimo pateikia tik teritorinei darbo biržai. Teritorinė darbo birža jam suteikia informaciją, susijusią su nedarbo draudimo išmoka. Todėl asmuo toje pačioje įstaigoje gali patikslinti ar pateikti ne tik prašymą skirti nedarbo draudimo išmoką, bet ir duomenis, reikalingus nedarbo draudimo išmokai skirti, pavyzdžiui, asmeninės sąskaitos numerį. Teritorinė darbo birža asmens prašyme skirti nedarbo draudimo išmoką pateiktus duomenis perduoda Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) (teritorinių darbo biržų iš prašymų į informacinę sistemą suvesti duomenys patenka į centralizuotą Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža) sistemą, iš kurios nedarbo draudimo išmokai skirti ir mokėti reikalingi duomenys pagal asmens duomenų teikimo sutartį teikiami Fondo valdybai), o ši – Fondo valdybos teritoriniam skyriui, kuris skiria ir moka nedarbo draudimo išmokas. Tačiau pažymėtina, kad bedarbiui informacija apie nedarbo draudimo išmoką (pavyzdžiui, nedarbo draudimo išmokos dydis, jų mokėjimo pradžia ir pabaiga, nedarbo draudimo stažas) gali būti pateikta ir Fondo valdybos teritoriniam skyriui, jeigu dėl informacijos apie nedarbo draudimo išmoką bedarbis kreipiasi į Fondo valdybos teritorinį skyrį.

Atsižvelgiant į tai, kad bedarbiai turi teisę ieškoti darbo ir gauti nedarbo draudimo išmoką ne tik toje šalyje, kurios pilietybę jie turi, tačiau ir bet kurioje Europos Sąjungos, Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje ir Šveicarijoje, ir į tai, kad šių bedarbių teisės ir pareigos yra numatytos šių šalių nacionaliniuose bei Europos Sąjungos teisės aktuose, Nuostatuose nustatyta, kad nedarbo draudimo išmoka apskaičiuojama ir mokama bei kitoje valstybėje įgyti nedarbo socialinio draudimo laikotarpiai įskaitomi taip, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse dėl socialinės apsaugos (Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos sutartyje dėl socialinės apsaugos bei Lietuvos Respublikos ir Ukrainos sutartyje dėl socialinės apsaugos). Taip pat Nuostatuose nustatyta, kad 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL 2004 m. *specialusis*

leidimas, 5 skyrius, 5 tomas, p. 72) bei 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009, nustatančio Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (OL 2009 L 284, p. 1), nuostatų, susijusių su teisės į nedarbo draudimo išmokas išsaugojimu ir draudimo laikotarpių sumavimu, įgyvendinimo tvarką atvykstantiems į Lietuvos Respubliką ir iš jos išvykstantiems asmenims nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas ir numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama. Priėmus Nutarimo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

Priėmus nutarimą kitų teisės aktų keisti nereikės.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimo projekte naujų sąvokų nepateikiama.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje, teiktas išvadoms Lietuvos Respublikos finansų, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijoms, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos darbo biržai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Europos teisės departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos. Lietuvos Respublikos finansų ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pastabų nepateikė. Į Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabą atsižvelgta. Nutarimo projektas darbo tvarka suderintas su Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma. Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo departamento (direktorius – Kęstutis Zaura, tel. 8 706 64278, el. p. kestutis.zaura@socmin.lt) Darbo rinkos skyrius (vedėja – Nijolė Dilbienė, tel. 8 706 68266, el. p. nijole.dilbiene@socmin.lt; tiesioginė rengėja – vyriausioji specialistė Laura Audinytė, tel. 8 706 68259, el. p. laura.audinyte@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 5 lapai.
2. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 13 lapų.
3. Derinimo pažyma, 7 lapai.

Ministras

Linas Kukuraitis

Laura Audinytė, tel. 8 706 68259, el. p. laura.audinyte@socmin.lt

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GRUODŽIO 24 D. NUTARIMO
NR. 1656 „DĖL NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 24 d. nutarimą Nr. 1656 „Dėl Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo 12 straipsnio 7 ir 8 dalimis bei 21 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatus (pridedama).“

2. Nustatyti, kad nedarbo socialinio draudimo išmokos, dėl kurių skyrimo asmenys kreipėsi iki Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 įsigaliojimo, skiriamos, mokamos, jų mokėjimas sustabdomas, nutraukiamas, atnaujinamas ir pratęsiamas iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.

3. Šis nutarimas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukaraitis

Teisės skyriaus vedėja

Alesia Rynkevič

2017-06-30

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. gruodžio 24 d. nutarimu Nr. 1656
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2017 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato nedarbo socialinio draudimo (toliau – nedarbo draudimas) išmokų bedarbiams apskaičiavimo, skyrimo, mokėjimo, mokėjimo sustabdymo, atnaujinimo, nutraukimo, pratęsimo ir pakartotinio skyrimo, teisės į nedarbo draudimo išmokos išsaugojimo, nedarbo draudimo laikotarpių sumavimo, dokumentų ir duomenų, susijusių nedarbo draudimo išmokomis, saugojimo tvarką.

2. Nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatyme (toliau – Įstatymas) ir Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme.

II SKYRIUS NEDARBO DRAUDIMO IŠMOKŲ APSKAIČIAVIMAS, SKYRIMAS IR MOKĖJIMAS

3. Nedarbo draudimo išmokos apskaičiuojamos, skiriamos ir mokamos pagal Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža) Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) teikiamus, taip pat Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro (toliau – Registras) ir kitų registrų duomenis.

4. Nedarbo draudimo stažas apskaičiuojamas mėnesiais. Nepilnų kalendorinių mėnesių dienos sudedamos ir dalijamos iš 30. Jeigu taip apskaičiavus nedarbo draudimo stažą gaunamas vienas ne visas mėnuo, ilgesnis kaip 15 dienų, nedarbo draudimo stažas prilyginamas mėnesiui.

5. Lietuvos darbo birža turimus duomenis (apie bedarbio registraciją teritorinėje darbo biržoje, bedarbio statusą, bedarbio prašyme skirti nedarbo draudimo išmoką nurodytus duomenis, iš užsienio kompetentingų institucijų gaunamus duomenis ir kitus nedarbo draudimo išmokoms apskaičiuoti, skirti ir mokėti reikalingus duomenis), kurių reikia teisei į nedarbo draudimo išmoką nustatyti ar išsaugoti, nedarbo draudimo išmokos mokėjimui sustabdyti, atnaujinti, pratęsti ar nutraukti, pagal asmens duomenų teikimo sutartį elektroniniu būdu Fondo valdybai neatlygintinai teikia ne vėliau kaip kitą darbo dieną po šių duomenų Lietuvos darbo biržoje gavimo dienos.

6. Kitus duomenis, nenurodytus Nuostatų 5 punkte, kurių reikia teisei į nedarbo draudimo išmoką nustatyti ar išsaugoti, nedarbo draudimo išmokos mokėjimui sustabdyti, atnaujinti, pratęsti ar nutraukti, Fondo valdybai neatlygintinai teikia institucijos ir įstaigos, kurių registruose yra šie duomenys, elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartis ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo paklausimo iš Fondo valdybos gavimo dienos.

7. Fondo valdyba paklausimą dėl duomenų, kurių reikia teisei į nedarbo draudimo išmoką nustatyti ar išsaugoti, jai mokėti ar jos mokėjimui pratęsti, Nuostatų 6 punkte nurodytoms institucijoms ir įstaigoms pateikia ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo duomenų apie suteiktą, sustabdytą, atkurtą ar panaikintą bedarbio statusą iš Lietuvos darbo biržos gavimo dienos.

8. Jeigu duomenų nedarbo draudimo išmokai apskaičiuoti ir skirti Registre ir kituose registruose neužtenka, trūkstanti duomenys (pavyzdžiui, iš užsienio kompetentingų institucijų gaunami duomenys apie nedarbo draudimo išmokų gavimo ir nedarbo draudimo laikotarpius) gali

būti patvirtinami pagal buvusių darbdavių arba kitų institucijų ar įstaigų pateiktas pažymas ar duomenis.

9. Duomenis apie tai, kuriems bedarbiams skirtos ar neskirtos nedarbo draudimo išmokos, sustabdytas, atnaujintas, nutrauktas ar pratęstas nedarbo draudimo išmokų mokėjimas (jeigu nedarbo draudimo išmokos skiriamos, nurodomas nedarbo draudimo išmokų dydis, jų mokėjimo pradžia ir pabaiga, nedarbo draudimo stažas, atleidimo iš darbo teisinis pagrindas; jeigu nedarbo draudimo išmokos neskiriamos – nedarbo draudimo stažas, atleidimo iš darbo teisinis pagrindas ir nedarbo draudimo išmokų neskyrimo priežastis; jeigu nedarbo draudimo išmokų mokėjimas sustabdomas, atnaujinamas, nutraukiamas ar pratęsimas – data, nuo kurios išmokų mokėjimas sustabdytas, atnaujintas, nutrauktas ar pratęstas, ir nedarbo draudimo išmokų mokėjimo sustabdymo, atnaujinimo, nutraukimo ar pratęsimo priežastis), taip pat duomenis apie neįskaitytas į bedarbių sąskaitas nedarbo draudimo išmokų sumas (dėl neteisingai nurodytų bedarbių sąskaitų) Fondo valdyba pateikia Lietuvos darbo biržai nedelsdama, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo atitinkamo sprendimo priėmimo dienos. Teritorinės darbo biržos arba Fondo valdybos teritoriniai skyriai šiuos duomenis naudoja bedarbiams informuoti ir bedarbių sąskaitoms tikslinti.

10. Draudėjai, valstybės archyvai, valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos turi nemokamai išduoti Fondo valdybos teritorinių skyrių ar asmenų reikalaujamus dokumentus, kurių reikia nedarbo draudimo stažui ir (ar) draudžiamosioms pajamoms apskaičiuoti, teisei į nedarbo draudimo išmoką nustatyti ar išsaugoti.

11. Bedarbis, kreipdamasis dėl nedarbo draudimo išmokos, teritorinei darbo biržai turi pateikti prašymą skirti nedarbo draudimo išmoką, nurodydamas nedarbo draudimo išmokai apskaičiuoti, skirti ir mokėti reikalingus duomenis bei koku būdu (telefonu, paštu, el. paštu, Elektroninėje gyventojų aptarnavimo sistemoje ar asmeniškai Fondo valdybos teritoriniame skyriuje) pageidauja gauti informaciją apie Fondo valdybos teritorinio skyriaus sprendimą neskirti nedarbo draudimo išmokos. Prašymo skirti nedarbo draudimo išmoką formą, suderintą su Lietuvos darbo birža, nustato Fondo valdyba.

12. Teritorinė darbo birža, gavusi bedarbio prašymą skirti nedarbo draudimo išmoką, bedarbio jame pateiktus duomenis ne vėliau kaip kitą darbo dieną po šio prašymo gavimo dienos elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį perduoda Fondo valdybai.

13. Fondo valdybos teritorinis skyrius sprendimus dėl nedarbo draudimo išmokų skyrimo (neskyrimo) priima ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo duomenų, kurių reikia teisei į nedarbo draudimo išmoką, jos dydžiui nustatyti ar išsaugoti, gavimo dienos, o Įstatymo 6 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais – ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo aplinkybių, nurodytų Įstatymo 6 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse, atsiradimo dienos.

14. Priėmęs sprendimą neskirti nedarbo draudimo išmokos, Fondo valdybos teritorinis skyrius ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po šio sprendimo priėmimo dienos pareiškėją informuoja jo pasirinktu, prašyme skirti nedarbo draudimo išmoką nurodytu, būdu – telefonu, paštu, elektroniniu paštu arba įteikdamas sprendimo išrašą bet kuriame Fondo valdybos teritoriniame skyriuje. Sprendimų išrašai taip pat pateikiami Elektroninėje gyventojų aptarnavimo sistemoje. Sprendime turi būti nurodyta atsisakymo skirti nedarbo draudimo išmoką priežastis, sprendimo apskundimo tvarka ir terminai.

Sprendimo skirti nedarbo draudimo išmoką išrašas siunčiamas (įteikiamas) tik bedarbio prašymu per 3 darbo dienas nuo šio prašymo pateikimo dienos.

15. Nedarbo draudimo išmoka pervedama į bedarbio nurodytą asmeninę sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje.

16. Įstatymo 6 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytiems bedarbiams nedarbo draudimo išmoka pradedama mokėti nuo kitos dienos po to, kai išnyksta Įstatymo 6 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytos aplinkybės. Bedarbiams, gaunantiems ligos išmoką, nedarbo draudimo išmoka pradedama (atnaujinama) mokėti baigus mokėti ligos išmoką.

17. Bedarbiui ar Lietuvos darbo biržai pateikus arba Fondo valdybos teritoriniam skyriui patikslinus duomenis, turinčius įtakos nedarbo draudimo išmokos mokėjimui, nedarbo draudimo išmoka perskaičiuojama ir mokama Nuostatų 18 punkte nustatyta tvarka. Nedarbo draudimo išmoka

taip pat perskaičiuojama, jeigu jos mokėjimo metu pasikeičia Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydis.

Jeigu duomenys pateikiami ar patikslinami pasibaigus nedarbo draudimo išmokos mokėjimui, nedarbo draudimo išmoka neperskaičiuojama.

18. Fondo valdybos teritorinis skyrius per 10 darbo dienų nuo duomenų, nurodytų Nuostatų 17 punkte, gavimo dienos perskaičiuoja nedarbo draudimo išmoką ir prireikęs pakeičia sprendimą dėl nedarbo draudimo išmokos skyrimo.

Jeigu perskaičiavus nedarbo draudimo išmoką paaiškėja, kad turi būti mokama mažesnė nedarbo draudimo išmoka, nuo kito mėnesio pirmos dienos pradedama mokėti mažesnė nedarbo draudimo išmoka, tačiau permoka iš bedarbio neišskaičiuojama.

Jeigu perskaičiavus nedarbo draudimo išmoką paaiškėja, kad turi būti mokama didesnė nedarbo draudimo išmoka, didesnė nedarbo draudimo išmoka mokama už visą laikotarpį nuo nedarbo draudimo išmokos skyrimo dienos Įstatymo nustatyta tvarka.

19. Duomenis apie Įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nustatytų laikotarpių įskaitymą į nedarbo draudimo išmokos mokėjimo laikotarpį dėl bedarbio dalyvavimo profesiniame mokyme arba stažuotėje teikia Lietuvos darbo birža pagal Nuostatų 5 punktą.

20. Į nedarbo draudimo išmokos mokėjimo laikotarpius įskaitomas dalinio darbo išmokos mokėjimo laikotarpis, kai asmuo, kuriam buvo mokama dalinio darbo išmoka, atleidžiamas iš darbo darbdavio nustatyto dalinio darbo metu.

III SKYRIUS

NEDARBO DRAUDIMO IŠMOKŲ MOKĖJIMO SUSTABDYMAS, ATNAUJINIMAS, NUTRAUKIMAS, PRATĖSIMAS IR PAKARTOTINIS SKYRIMAS

21. Sprendimą dėl nedarbo draudimo išmokos mokėjimo sustabdymo, atnaujinimo, nutraukimo ar pratęsimo Fondo valdybos teritorinis skyrius priima ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo duomenų ir (ar) dokumentų, nurodančių pasikeitusias aplinkybes, gavimo dienos.

22. Bedarbiams, laikinojo nedarbingumo laikotarpiu be svarbių priežasčių pažeidusiems elgesio nedarbingumo metu tvarką, nustatytą sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintose Elektroninių nedarbingumo pažymėjimų bei elektroninių nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimo taisyklėse, nedarbo draudimo išmokos mokėjimas Fondo valdybos teritorinio skyriaus sprendimu nutraukiamas nuo pažeidimo padarymo dienos.

23. Nedarbo draudimo išmokos mokėjimas Įstatymo 12 straipsnio 2 ir 5 dalyse nurodytiems asmenims pratęsimas nuo kitos dienos, einančios po paskirtos nedarbo draudimo išmokos mokėjimo laikotarpio pabaigos, Fondo valdybos teritorinio skyriaus sprendimu.

24. Nustatant bedarbio teisę gauti pakartotinai skiriamą nedarbo draudimo išmoką, bedarbio nedarbo draudimo stažas ir draudžiamosios pajamos apskaičiuojami Nuostatuose nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

TEISĖS Į NEDARBO DRAUDIMO IŠMOKĄ IŠSAUGOJIMAS IR NEDARBO DRAUDIMO LAIKOTARPIŲ SUMAVIMAS

25. Nedarbo draudimo išmoka apskaičiuojama ir mokama bei kitoje valstybėje įgyti nedarbo draudimo laikotarpiai įskaitomi taip, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse dėl socialinės apsaugos.

26. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 5 tomas, p. 72) bei 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009, nustatančio Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (OL 2009 L 284, p. 1), nuostatų, susijusių su teisės į nedarbo draudimo išmokas išsaugojimu ir draudimo laikotarpių sumavimu, įgyvendinimo tvarką

atvykstantiems į Lietuvos Respubliką ir iš jos išvykstantiems asmenims nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

V SKYRIUS
DOKUMENTŲ IR DUOMENŲ, SUSIJUSIŲ SU NEDARBO DRAUDIMO
IŠMOKOMIS, SAUGOJIMAS

27. Prašymai skirti nedarbo draudimo išmokas saugomi teritorinėse darbo biržose. Visi dokumentai ir duomenys, išskyrus Nuostatų 11 punkte nurodytus prašymus, kuriais remiantis skirtos ir mokėtos nedarbo draudimo išmokos Fondo valdybos teritoriniuose skyriuose, saugomi Fondo valdybos nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukaitis

Teisės skyriaus vedėja

RL
Alesia Rynkevič

2017-05-30

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2016-11-18 Nr. (1.6.)DT-1295
[2016-10-20 Nr. (13.1-51) SD-6290

DEL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GRUODŽIO 24 D. NUTARIMO NR. 1656 „DĖL NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 32.1 papunkčiu, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1656 „Dėl Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), teikia teisinę išvadą.

Teisingumo ministerija, įvertinusi Nutarimo projektu numatomo teisinio reguliavimo tikslą, galimas pasekmes, pastabų ir pasiūlymų neturi.

Įvertinus Nutarimo projektu numatomo teisinio reguliavimo priemones, atkreiptinas dėmesys į šiuos aspektus.

1. Nutarimo projekto 1 punkte, kaip teisinis Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų (toliau – Nuostatai) tvirtinimo pagrindas, nurodoma Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo, įsigaliosiančio 2017 m. sausio 1 d. (toliau – Įstatymas) 21 straipsnio 1 dalis. Vis tik, įvertinus Nuostatų turinį, svarstyтина, ar kartu neturėtų būti nurodomos ir Įstatymo 12 straipsnio 7 ir 8 dalys. Panašių pastebėjimų kontekste vertintinas ir Nuostatų 1 punktas – atkreiptinas dėmesys, kad Įstatyme nėra nustatyto pavedimo Lietuvos Respublikos Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai nustatyti bedarbių nedarbo socialinio draudimo stažo ir draudžiamųjų pajamų apskaičiavimo, duomenų, kurių reikia nedarbo draudimo išmokai skirti ir mokėti, pateikimo, kaip kad siūloma nustatyti Nuostatų 1 punkte, apibrėžiant Nuostatų reguliavimo sritį. Tuo tarpu Nuostatų 1 punkte siūloma reguliuoti įstaigų, mokančių nedarbo draudimo išmokas, atsakomybę apskritai gali būti nustatoma (detalizuojama) tik įstatymuose, bet ne poįstatyminiame teisės akte (šiuo atveju Nuostatuose). Siūlytina tai įvertinti ir tikslinti tiek Nutarimo projekto 1 punktą, tiek Nuostatų 1 punktą. Taip pat pastebėtina, kad Nuostatų VI ir VII skyriuose siūlomų reguliuoti teisinių santykių nėra įvardyta Nuostatų 1 punkte.

2. Tam tikrų abejonių kelia Nutarimo projekto 2 punkte siūloma nustatyti taisyklę, kad „nedarbo socialinio draudimo išmokos, *dėl kurių skyrimo asmenys kreipėsi* iki Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 įsigaliojimo, skiriamos, mokamos, jų mokejimas sustabdomas, nutraukiamas, atnaujinamas ir pratęsiamas *iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka*“. Teisingumo ministerija pastebi, kad pagal Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 3 dalį Įstatymo nuostatos taikomos po Įstatymo įsigaliojimo *naujai skiriamoms nedarbo draudimo išmokoms*, o nedarbo draudimo išmoka, *paskirta* iki Įstatymo įsigaliojimo dienos, remiantis minėto straipsnio 4 dalimi, toliau mokama *iki* Įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusia tvarka. Atsižvelgiant į tai, manytina, momentas, lemiantis, kuria tvarka reikės vadovautis, yra ne asmens fizinis kreipimasis dėl nedarbo draudimo išmokos, bet šios išmokos skyrimo (kompetentingo subjekto sprendimo priėmimo) momentas. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekto 2 punkto derėtų atsisakyti.

3. Įvertinus Nuostatų 3 punktą, siūlytina jo atsisakyti. Pirma, nedarbo draudimo išmokas skirianti ir mokanti įstaiga yra numatyta pačiame Įstatyme (21 straipsnio 1 dalis). Antra, vadovautis tiek Įstatymu, tiek Nuostatais privaloma net to ir atskirai nenustatčius Nuostatuose. Trečia, atitinkamų subjektų teikiami duomenys, manytina, yra priemonės, būtinos teisingam nedarbo draudimo išmokų paskyrimui, kurios gali būti nustatomos pačiame Nuostatų tekste, susijusiuose skyriuose.

4. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo 6 straipsnio 3 ir 4 dalyse kalbama ne apie nedarbo draudimo išmokos *skyrimą*, bet apie jos *mokejimą*, todėl siūlytina tikslinti Nuostatų 9 punktą. Be to, šiame punkte minima nuostata „kitą dieną“, manytina, nėra tiksli, siekiant nustatyti konkretų momentą, kada pradėdama mokėti nedarbo draudimo išmoka. Taip pat šiame punkte braukтина nuostata „dėl kurių ji nebuvo skirta“, duodant nuorodą į Įstatyme nustatytas aplinkybes.

5. Nedarbo draudimo išmokos mokejimo *atnaujinimo* pagrindai ir sąlygos nustatyti Įstatymo 11 straipsnyje. Atsižvelgiant į tai, nepritartina Nuostatų 9 punkto antrojo sakinio taisyklei, kuri neatitinka Įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo.

6. Kaip jau buvo minėta šios išvados 1 pastaboje, Nuostatų III ir IV skyrių teisėtumas yra abejotinas (Įstatyme nėra pavedimo Vyriausybei reguliuoti atitinkamus santykius). Tuo atveju, jei Nuostatų rengėjai argumentuotai nuspręstų priešingai (be kita ko, nurodydami įstatymines nuostatas), teiktini šie pastebėjimai dėl atskirų minėtų Nuostatų skyrių punktų:

6.1 Įstatymo 3 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kokie laikotarpiai sudaro asmens nedarbo draudimo stažą. Darytina išvada, kad visi kiti laikotarpiai, neįvardyti minėtoje normoje, į nedarbo draudimo stažą *neįskaičiuojami*. Atsižvelgiant į tai, Nuostatų 11 punkto siūlytina atsisakyti. Argumentuotai nusprendus priešingai, minėto punkto nuostatos turi būti pagrįstos įstatyminėmis nuostatomis, apibrėžta sąvokos „nedraudžiamieji laikotarpiai“ reikšmė, pateikiamas baigtinis sąrašas atvejų.

6.2 Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad apdraustojo asmens draudžiamąsias pajamas sudaro, be kita ko, „kitos sumos, nuo kurių nustatyta tvarka priskaičiuotos ir privalo būti įmokėtos valstybinio socialinio draudimo įmokos nedarbo draudimui“. Vertinant šią nuostatą sistemškai kartu su Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo, įsigaliosiančio 2017 m. sausio 1 d., 6 straipsnio 1-4 dalių nuostatomis, manytina, Nuostatų 15 punktas yra perteklinis.

6.3 Manytina, Nuostatų 17 punkto nuostata „turimus duomenis“ turėtų būti konkretizuojama, nurodant reikalingų duomenų rūšis (tą pagrindžia ir Nuostatų 18 punkto nuostata „*kitus duomenis*, nenurodytus Nuostatų 17 punkte“). Priešingu atveju šio punkto nuostatos, dėstomos iki žodžio „neatlygintinai“ vertintinos kaip kartojančios Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo, įsigaliosiančio 2017 m. sausio 1 d., 37 straipsnio nuostatas. Be kita ko, šiame punkte nėra aišku, ar siekiama nustatyti taisyklę, pagal kurią Lietuvos darbo birža savo iniciatyva

tūrės teikti atitinkamus duomenis Fondo valdybai, ar atitinkamus duomenis teiks tik po Fondo valdybos užklauso (prašymo).

6.4 Nuostatų 20 punkte siūlomos nustatyti taisyklės vertintinos ne kaip Nuostatų reguliavimo, bet Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro nuostatų (patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 435), reglamentuojančių Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro paskirtį, objektus, registro valdytoją ir registro tvarkytojus, jų teises ir pareigas, registro duomenų tvarkymą, sąveiką su kitais registrais, registro duomenų apsaugą, skelbimą ir teikimą, reguliavimo dalykas, todėl jų turi būti atsisakoma (esant poreikiui, keičiamas minėtas susijęs teisės aktas). Analogiškai vertintinas Nuostatų 22 punktas.

6.5 Pastebėtina, kad Nuostatuose nėra nustatyti duomenų (jų rūšių), būtinų nedarbo draudimo išmokai skirti, todėl Nuostatų 21 punkte siūloma nustatyti taisyklę vertintina kaip neapibrėžta. Be to, nuostata „kitų institucijų ar įstaigų pateiktas pažymas ar duomenis“ yra itin plati ir nenustatanti jokių reikalavimų tokių duomenų pagrįstumui ar teisėtumui užtikrinti. Siūlytina tai įvertinti ir prireikus tikslinti.

6.6 Prašytina papildomai pagrįsti Nuostatų 23 punkto nuostatų tikslumą, nurodant jų paskirtį, tikslus bei įvertinant galimybę siekiamą tikslą pasiekti kitomis priemonėmis. Be kita ko, svarstytina, kodėl Nuostatų 23 punkto paskutiniajame sakinyje nurodytais duomenų naudojimo tikslais negali naudotis patys jų turėtojai – Fondo valdyba. Pavyzdžiui, kodėl šis subjektas negalėtų informuoti bedarbių ar tikslinti asmeninių sąskaitų. Manytina, tokiu būdu būtų užtikrintas žmogiškųjų ir finansinių išteklių racionalus panaudojimas.

6.7 Nuostatų 25 punkto nuostata yra bendra pareiga, kylanti iš Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, nepriklausomai nuo to, ar tai bus dar kartą pakartota Nuostatuose, todėl siūlytina šio punkto atsisakyti.

7. Siūlytina pateikti papildomos informacijos dėl Nuostatų 26-27 punktuose siūlomo nustatyti modelio: asmuo kreipiasi į teritorinę darbo biržą, teritorinė darbo biržą perduoda asmens prašymą Fondo valdybai (be to, kodėl ne Fondo valdybos teritoriniam skyriui, kaip numatyta Nuostatų 3 punkte). Atsižvelgiant į Įstatymo 21 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, svarstytina, kodėl asmuo iš karto negalėtų kreiptis į Fondo valdybos teritorinį skyrių. Be kita ko, minėtų punktų nuostatos vertintinos kaip ne Nuostatų V skyriaus reguliavimo dalykas, todėl siūlytina juos dėti kitame susijusiame skyriuje.

8. Svarstytina, ar Nuostatų 30 punkto pirmojo sakinio nuostatos yra Nuostatų reguliavimo dalykas – manytina, tai atitinkamos įstaigos vidaus administravimo klausimas. Analogiškai vertintinos atitinkamos Nuostatų 38 punkto nuostatos, 44 punkto nuostatos (šiam punkte, be kita ko, pakartojama nuostata „pratęsimo“, kuri jau numatyta Nuostatų 38 punkte), 46 punkto nuostatos. Panašių argumentų kontekste vertintinos Nuostatų 26 punkto nuostata „nustato Fondo valdybos direktorius“, 41 punkto nuostata „Fondo valdybos direktoriaus nustatyta tvarka“.

9. Siekiant asmenų teisių ir interesų apsaugos ir atsižvelgiant į nuostatos „informacijos, kurios reikia teisei į nedarbo draudimo išmoką, jos dydžiui nustatyti, gavimo“ neapibrėžtumą, Nuostatų 30 punkte momentas, nuo kurio skaičiuojamas 10 darbo dienų sprendimo priėmimo terminas, turėtų būti siejamas su Nuostatų 26 punkte nustatyto asmens prašymo skirti nedarbo draudimo išmoką pateikimu.

10. Šioje išvadoje jau minėta, kad Įstatymo 6 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse kalbama ne apie nedarbo draudimo išmokos *skyrimą*, bet apie jos *mokėjimą*, todėl Nuostatų 30 punkto antrasis sakiny

turėtų būti tikslinamas. Svarstyta, ar nebūtų įmanoma nustatyti, kad sprendimas priimamas bendra tvarka, tačiau jo vykdymas (šiuo atveju mokėjimas) atidedamas.

11. Nuostatų 31 punkto antrojoje pastraipoje siūlytina nustatyti terminą nustatytiems veiksams atlikti ir jo skaičiavimo pradžios momentą.

12. Jei Nuostatų 34 punkto nuostatas siekiama taikyti tik tuo metu, kol asmeniui mokama paskirta nedarbo draudimo išmoka, o po jos mokėjimo ne, tai turėtų būti nustatyta vertinamame punkte.

13. Nuostatų 37 punkto pirmajame sakinyje nustatytos sąlygos, kuomet į nedarbo draudimo išmokos mokėjimo laikotarpį įskaitomas dalinio darbo išmokos mokėjimo laikotarpis. Vis tik atkreiptinas dėmesys, kad Įstatyme (18 straipsnio 3 dalis) tokių sąlygų nėra nustatyta. Atsižvelgiant į tai, vertinamos nuostatos turėtų būti papildomai pagrįstos (įstatyminiu teisiniu reguliavimu) arba jų turi būti atsisakoma.

14. Teisingumo ministerija pastebi, kad Įstatymo 12 straipsnio 8 dalyje nėra nustatyta įgaliojimų Vyriausybei, susijusių su Įstatymo 12 straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatų įgyvendinimo detalizavimu, todėl ir atitinkamų Nuostatų 38 punkto nuostatų turėtų būti atsisakoma (juolab kad jos ir taip savaime aiškios, remiantis įstatyminiu reguliavimu).

15. Nuostatų 39 punkto antrosios pastraipos siūlytina atsisakyti, nes ši taisyklė yra savaime aiški, remiantis Įstatymo 12 straipsnio 2 dalies nuostatos „bedarbiams, nedarbo draudimo išmokos mokėjimo metu *tapusiems laikanai nedarbingiems dėl ligos arba traumos*“.

16. Pastebėtina, kad sisteminis Įstatymo 10 straipsnio ir 11 straipsnio 2 dalies nuostatų vertinimas leidžia pagrįstai abejoti Nuostatų 42 punkto antrojo sakinio nuostatos „laikomas netekusių teisės gauti nedarbo draudimo išmoką pagal Įstatymo 5 straipsnį“ teisėtumu. Atsižvelgiant į tai, siūlytina papildomai pagrįsti vertinamą nuostatą arba jos atsisakyti. Šiame punkte taip pat siūlytina atsisakyti pirmojo sakinio, nes jis nekuria pridėtinės teisinės vertės.

17. Kadangi Įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nedarbo draudimo išmokos mokėjimo nutraukimas *siejamas* su bedarbio statuso *panaikinimu*, Nuostatų 45 punktas vertintinas kaip nereikalingas, nes jame nustatyta taisyklė ir taip savaime aiški (o ir bedarbio statuso panaikinimo ar nepanaikinimo klausimas nėra vertinamo teisės akto reguliavimo dalykas). Analogiškai vertintina ir Nuostatų 47 punkto nuostata, remiantis Įstatymo 10 straipsniu.

18. Nuostatų 46 punkto antrojo sakinio ir antrosios pastraipos nuostatos yra ne šio teisės akto reguliavimo dalykas, todėl jų atsisakytina. Atitinkami santykiai yra reguliuojami sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintose Elektroninių nedarbingumo pažymėjimų bei elektroninių neštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimo taisyklėse.

19. Įstatymo 10 straipsnyje nustatyta, kad nedarbo draudimo išmoka pakartotinai gali būti paskirta bedarbiui, be kitų sąlygų, atitinkančiam šio įstatymo 5 straipsnyje nustatytas sąlygas. Sistemiskai vertinant šią nuostatą kartu su Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostatomis, manytina, Nuostatų 49 punktas yra netikslingas, o tam tikra apimtimi, kiek susijęs su Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punktu, ir netikslus.

20. Kaip jau minėta šioje išvadoje bei atsižvelgiant į Įstatymo 21 straipsnio 3 dalį, pagal kurią neteisingai apskaičiuotos ir išmokėtos nedarbo draudimo išmokos išieškomos *įstatymų nustatyta tvarka*, pakartotinai siūlytina atsisakyti Nuostatų VIII skyriaus. Šiame kontekste paminėtini ir Įstatymo 13 straipsnio 2 dalis bei Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo, įsigaliosiančio 2017 m. sausio 1 d., 21 straipsnis.

21. Prašytina pateikti papildomos informacijos dėl Nuostatų 53 ir 54 punktuose siūlomų nustatyti taisyklių – reikėtų jas pagrįsti, argumentuoti (nurodyti, kuo remiantis (prireikus – papildyti

Nutarimo projekto 1 punktą), kodėl nustatomos atitinkamos taisyklės) bei apsvarstyti galimybę jas suderinti su Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos.

Teisingumo ministerija, įvertinusi teisės techniką, teikia šiuos siūlymus:

1. Nuostatų 2 punkte siūloma nustatyti taisyklę jau yra nustatyta Įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje, todėl jos siūlytina nedubliuoti Nuostatuose.
2. Nuostatų 5 punktu nekuriamą naują taisyklę, todėl šio punkto derėtų atsisakyti.
3. Siūlytina peržiūrėti visus Nuostatus ir atsisakyti nuostatų, kartojamų iš Įstatymo. Nuostatų 6 punkte pakartojama Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto norma, todėl šio punkto atsisakytina. Analogiškai vertintinas Nuostatų 7 punktas – jame kartojamos Įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatos. Nuostatų 8 punkte kartojamos Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto kartu su Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies nuostatos. Į Nuostatų 10 punktą perkeltos Įstatymo 3 straipsnio 4 dalies nuostatos. Nuostatų 12 punkte kartojamos Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto taisyklės, Nuostatų 14 punkte – Įstatymo 3 straipsnio 2 dalis, Nuostatų 16 punkte – Įstatymo 8 straipsnio 5 dalis (be kita ko, kartojama netiksliai, praleidžiant esminę nuostatą „vidurkis“), Nuostatų 28 punkte, 28.1-28.2 papunkčiuose – Įstatymo 8 straipsnio 1 ir 2 dalys, Nuostatų 28.2.1 papunktyje – Įstatymo 8 straipsnio 5 dalis, Nuostatų 28.2.2 papunktyje – Įstatymo 8 straipsnio 3 dalis, Nuostatų 29 punkte – Įstatymo 8 straipsnio 6 dalis, Nuostatų 32 punkte – Įstatymo 7 straipsnio 1 dalis, Nuostatų 36 punkto pirmajame sakinyje – Įstatymo 7 straipsnio 3 dalis, Nuostatų 37 punkto antrajame sakinyje – Įstatymo 18 straipsnio 3 dalis, Nuostatų 39 pirmojoje pastraipoje – Įstatymo 12 straipsnio 6 dalis, Nuostatų 40 punkte – Įstatymo 8 straipsnio 4 dalis, Nuostatų 43 punkte – Įstatymo 11 straipsnio 2 dalis, Nuostatų 46 punkto pirmajame sakinyje – Įstatymo 12 straipsnio 7 dalis, Nuostatų 48 punkte – Įstatymo 10 straipsnis, Nuostatų 51 punkte – Įstatymo 21 straipsnio 2 dalis. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 1995 m. spalio 26 d. nutarime pažymėjo, kad „tokia teisės kūrimo praktika laikytina ydinga. Ji gali sukelti neaiškumų, kas yra tikrasis atitinkamo teisinio reguliavimo šaltinis – įstatymas ar poįstatyminis teisės aktas, ir kitaip apsunkinti teisės normų taikymą“.
4. Siūlytina įvertinti skirtingo vartojimo tikslingumą ir prireikus vienodinti subjektų, minimų Nuostatų 17-20 ir 22 punktuose, pavadinimus (omenyje turimi „Fondo valdyba“, „Fondo valdyba ar jos teritorinis skyrius“, „Fondo valdybos teritorinis skyrius“).
5. Manytina, reikėtų suderinti Nuostatų 18 punkto nuostatos „teisei į nedarbo draudimo išmoką nustatyti, *jai mokėti* ar jos mokėjimui pratęsti“ ir Nuostatų 19 punkto nuostatos „teisei į nedarbo draudimo išmoką nustatyti ar jos mokėjimui pratęsti“ formuluotes.
6. Nuostatų 19 punkto nuostatų, susijusių su bedarbio statusu, formuluotes siūlytina vartoti tokias, kokios numatytos Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo, įsigaliosiančio 2017 m. sausio 1 d., 24 straipsnio 9 dalyje.
7. Nuostatų 24 punkto nuostata „valstybinės archyvų sistemos įstaigos“ tikslintina, vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme vartojamomis sąvokomis.
8. Svarstyтина, ar nereikėtų peržiūrėti Nuostatų II ir V skyriaus pavadinimų tiek, kiek tai susiję su nedarbo draudimo išmokų *skyrimu* (abiejuose pavadinimuose minima ši nuostata).
9. Teisinio korektiškumo prasme tikslintina Nuostatų 26 punkto nuostata „privalo“.
10. Atsižvelgiant į Nuostatų 26 punkto nuostatą „prašymo skirti nedarbo draudimo išmoką formą, suderintą su Lietuvos darbo birža, nustato Fondo valdybos direktorius“, svarstytinas Nuostatų 31 punkto nuostatos „pareiškėją informuoja jo pasirinktu, prašyme skirti nedarbo draudimo išmoką nurodytu būdu – telefonu, paštu, elektroniniu paštu“ tikslingumas. Kita vertus, jei minėta nuostata turės būti nustatyta prašymo formoje, siūlytina atitinkamą nuorodą numatyti Nuostatų 26 punkte.
11. Siūlytina tarpusavyje suderinti Nuostatų 31 punkto nuostatų „*įteikdamas* sprendimo išrašą asmeniškai“ ir „sprendimo <...> išrašas *siunčiamas (įteikiamas)*“ vartojimą. Taip pat, siekiant

aiškumo, siūlytina nurodyti, ar šio punkto paskutiniajame sakinyje aptariamam atveju asmuo turės pateikti atskirą prašymą, ar tokį pageidavimą galės išreikšti Nuostatų 26 punkte minimame prašyme.

12. Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo, įsigaliosiančio 2017 m. sausio 1 d., 36 straipsnio 1 dalyje nustatytos trys paramos mokymuisi priemonių rūšys: profesinis mokymas, įdarbinimas pagal pameistrystės darbo sutartį, stažuotė. Jei Nuostatų 36 punkto antrajame sakinyje omenyje turimos tik kai kurios iš jų (tai preziumuojama iš pirmojo sakinio), siūlytina tikslinti vertinamą nuostatą.

13. Nuostatų 27 punkto antrosios pastraipos ir Nuostatų 41 punkto nuostatas siūlytina sujungti ir dėti viename punkte, tačiau kitame susijusiame skyriuje, nes siūlomi reguliuoti klausimai ne Nuostatų V skyriaus reguliavimo dalykas.

14. Nuostatų IX skyriaus pavadinimas neatitinka šio skyriaus nuostatų turinio. Siūlytina šiuo aspektu peržiūrėti skyriaus pavadinimą.

L. e. teisingumo ministro pareigas

Juozas Bernatonių

**VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO VALDYBA
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Konstitucijos pr. 12, LT-09308 Vilnius,
tel. (8 5) 272 4864, faks. (8 5) 272 3641, el. p. info@sodra.lt, informacija telefonu 1883.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191630223

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai
(per TAIS)

2016-10- Nr. (1.59E) I-
Į 2016-10-05 Nr. (13.1-51) SD-5977

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) susipažino su pateiktu derinimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1656 „Dėl Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu (toliau – Nutarimo projektas) ir teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2016-10-05 rašte Nr. (13.1-51) SD-5977 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto“ nurodyta, kad Nutarimo projektas parengtas siekiant įgyvendinti 2016 m. birželio 21 d. Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 (toliau – Įstatymas Nr. 2471) nuostatas. Nutarimo projekte detalizuotos Įstatymo Nr. 2471 2 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytos šio įstatymo įgyvendinamosios nuostatos, pagal kurias šio įstatymo nuostatos taikomos po šio įstatymo įsigaliojimo naujai skiriamoms nedarbo draudimo išmokoms, o jeigu nedarbo draudimo išmoka paskirta iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, ši išmoka toliau mokama iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusia tvarka. Fondo valdybos nuomone, Nutarimo projekto 2 punkto nuostatos nepakankami aiškiai reglamentuoja šio įstatymo 2 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatų įgyvendinimą skiriant nedarbo socialinio draudimo išmokas asmenims, kurie dėl šių išmokų skyrimo kreipsis dar 2016 metais, o sprendimas dėl šių išmokų skyrimo bus priimamas 2017 m. sausio mėnesį, jau galiojant Įstatymui Nr. 2471. Siūlome Nutarimo projekte nustatyti, kad pagal šiuo nutarimu patvirtintus Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatus skiriamos nedarbo socialinio draudimo išmokos asmenims, kuriems bedarbio statusas suteiktas įsigaliojus Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymui Nr. XII-2471. Tuo atveju, jei į šį pasiūlymą nebus atsižvelgta, siūlome Nutarimo projekto 2 punktą išdėstyti taip (lyginamasis variantas):

„2. Nustatyti, kad nedarbo socialinio draudimo išmokos, dėl kurių skyrimo asmenys kreipėsi iki Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 įsigaliojimo, skiriamos, mokamos, jų mokėjimas sustabdomas, nutraukiamas, atnaujinamas ir pratęsimas iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.“

2. Nutarimo projektu dėstomos naujos redakcijos Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų projekto (toliau – Nuostatų projektas) 1 punkte nurodyta, kad Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato nedarbo socialinio draudimo išmokų (toliau – nedarbo draudimo išmokos) bedarbiams apskaičiavimo, skyrimo ir mokėjimo sąlygas bei tvarką, <...>. Tačiau Nuostatų projekto II skyrius „Nedarbo draudimo išmokų skyrimo sąlygos“ (5-9 punktai) neapima visų naujos redakcijos Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo, išdėstytos Įstatyme Nr. 2471 (toliau – Įstatymas), 6 straipsnyje reglamentuotų nedarbo draudimo išmokų skyrimo sąlygų. Pavyzdžiui, Nuostatų projekte nenurodyta ar kitaip neaparta

2016-R95-I-35465

Įstatymo 6 straipsnio 1 dalies nuostata, kad nedarbo draudimo išmoka skiriama bedarbiais teritorinėje darbo biržoje registruotiems asmenims ir pradama mokėti nuo aštuntos po įsiregistravimo dienos, išskyrus šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytus atvejus. Siūlome Nuostatų projekto II skyrių atitinkamai papildyti minėta nuostata.

3. Lietuvos Respublikos Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 38 straipsnių pakeitimo 2016 m. birželio 28 d. įstatymas Nr. XII-2502 (toliau – GPMĮ) numato, kad nuo 2017 m. sausio 1 d. nedarbo socialinio draudimo išmokos apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu. Nedarbo socialinio draudimo išmokomis siekiama kompensuoti su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusias pajamas arba jų dalį, prarastas dėl nedarbo. Neapmokestinamojo pajamų dydžio (toliau - NPD) taikymo tikslu nedarbo socialinio draudimo išmokos yra priskirtos su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusioms pajamoms ir apmokestinamos pagal šioms pajamoms GPMĮ nuostatas, todėl apmokestinant nedarbo socialinio draudimo išmokas, Fondo valdybos teritoriniam skyriui reikalinga informacija, kurios pagrindu bus taikomas NPD, todėl siūlome Nutarimo 26 punktą išdėstyti taip (lyginamasis variantas):

„26. Bedarbis, kreipdamasis dėl nedarbo draudimo išmokos, teritorinei darbo biržai privalo pateikti prašymą skirti nedarbo draudimo išmoką, kuriame pažymi apie savo apsisprendimą taikyti ar netaikyti neapmokestinamąjį pajamų dydį ir/ar papildomą neapmokestinamąjį pajamų dydį. Prašymo skirti nedarbo draudimo išmoką formą, suderinimą su Lietuvos darbo birža, nustatė tvirtina Fondo valdybos direktorius.“

4. Nutarimo projekto VI skyrius reglamentuoja nedarbo socialinio draudimo išmokų mokėjimo nutraukimą, sustabdymą ir atnaujinimą (42-46 punktai). Pažymėtina, kad šio skyriaus punktų nuostatos neapima visų Įstatymo 9, 11 straipsniuose reglamentuotų nedarbo socialinio draudimo išmokų mokėjimo sustabdymo, nutraukimo ir atnaujinimo nuostatų. Pavyzdžiui, Nuostatų projekte nenurodyta ar kitaip neaptarta: 1) Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies nuostata, kad nedarbo draudimo išmokos mokėjimas sustabdomas, kai bedarbiui Užimtumo įstatymo nustatyta tvarka sustabdomas bedarbio statusas; 2) Įstatymo 11 straipsnio 3 dalies nuostata, kad nutrauktos nedarbo draudimo išmokos mokėjimo atnaujinimas gali būti taikomas tik vieną kartą; 3) 11 straipsnio 4 dalies nuostata, kad atnaujinus sustabdytos arba nutrauktos nedarbo draudimo išmokos mokėjimą, nedarbo draudimo išmokos mokėjimas tęsiamas likusį šio įstatymo nustatytą laikotarpį, taikant šio įstatymo 8 straipsnio nuostatas, pagal tuos pačius apdraustojo draudžiamųjų pajamų duomenis, kurie buvo nedarbo draudimo išmokos paskyrimo metu. Siūlome Nuostatų projekto VI skyrių atitinkamai papildyti minėtomis nuostatomis (jas aptarti).

**LIETUVOS DARBO BIRŽA
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2016-10-18 Nr. Sd-3346
I 2016-10-05 Nr. (13.1-51)SD-5977

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos susipažino su Jūsų pateiktu derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1656 „Dėl Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu Nr. 16-10745 ir pagal kompetenciją teikia šias pastabas:

1. Atsižvelgus į tai, kad Prašymą skirti ligos pašalpą, Prašymą skirti ligos pašalpą dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos, Prašymą skirti motinystės ar motinystės (tėvystės) pašalpą gyventojai gali pateikti internetu prisijungus prie Elektroninės gyventojų aptarnavimo sistemos, todėl siūlome patikslinti Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų projekto 26 punktą, numatant bedarbiams galimybę Prašymus skirti nedarbo draudimo išmoką teikti ne tik teritorinėje darbo biržoje, bet ir per Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Elektroninę gyventojų aptarnavimo sistemą, ir jį išdėstyti taip:

„26. Bedarbis, kreipdamasis dėl nedarbo draudimo išmokos, teritorinei darbo biržai arba per Fondo valdybos Elektroninę gyventojų aptarnavimo sistemą privalo pateikti prašymą skirti nedarbo draudimo išmoką. Prašymo formą, suderintą su Lietuvos darbo birža, tvirtina Fondo valdybos direktorius.“

2. Atsižvelgus į aukščiau išdėstytą, siūlome taip pat patikslinti Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų projekto 27 punktą ir jį išdėstyti taip:

„27. Teritorinė darbo birža, gavusi asmens prašymą skirti nedarbo draudimo išmoką, bedarbio jame pateiktą informaciją ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šio prašymo gavimo elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį perduoda Fondo valdybai.

Teritorinėje darbo biržoje pateikti prašymai skirti nedarbo draudimo išmokas registruojami ir saugomi teritorinėse darbo biržose.“

Direktore

Ligita Valalytė

Dokumento originalas siunčiamas nebus.

Henrika Chmieliauskienė, tel. (8 5) 236 0789, el. p. henrika.chmieliauskiene@ldb.lt

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2016-10-13 Nr. (1.1.20-283) 10-8477
[2016-10-05 Nr. (13.1-51)SD-5977

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Sveikatos apsaugos ministerija išnagrinėjo Jūsų 2016 m. spalio 5 d. raštu Nr. (13.1-51)SD-5977 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto“ pateiktą išvados gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1656 „Dėl Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą ir informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų pagal kompetenciją neturi.

Sveikatos apsaugos viceministras

Valentin Gavrilov

R. Galeckaitė, tel. (8 5) 266 1407, el. p. ruta.galeckaite@sam.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2016-10-15 Nr. ((1.15-0202)-5K-1620066)-
6K-16041321
I 2016-10-05 Nr. (13.1-51) SD-5977

DĖL NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Finansų ministerija išnagrinėjo Jūsų pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1656 „Dėl Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą ir informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų neturi.

Finansų viceministras

Edmundas Žilevičius

R. Petrošė, 239 00 31

Biudžetinė įstaiga
Lukiškių g. 2, LT-01512 Vilnius

Tel. (8 5) 239 0000
Faks. (8 5) 279 1481

El. paštas finmin@finmin.lt
<http://www.finmin.lt>

Net.prėj.Soc/Med politika(Netubuo dnuat muer)
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių
asmenų registre, kodas 288601650

**EUROPOS TEISĖS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 23-7A, LT-01402 Vilnius, tel. 8 706 63 687, faks. 8 706 63 679,
el. p. etd@etd.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188600362

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2017-01-19 Nr. *NR-33*
[2017-01-06 Nr. (13.1-51)SD-134

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GRUODŽIO 24 D. NUTARIMO NR. 1656
„DĖL NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO DERINIMO**

Išnagrinėję Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo
„Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1656 „Dėl Nedarbo
socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas),
teikiame šią pastabą.

Projekto preambulėje nurodoma, kad „Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nedarbo
socialinio draudimo įstatymo 12 straipsnio 7 ir 8 dalimis, 21 straipsnio 1 dalimi, 2004 m. balandžio
29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos
sistemų koordinavimo (toliau – Reglamentas Nr. 883/2004) bei 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos
Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009, nustatančio Reglamento (EB) Nr. 883/2004
dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (toliau –
Reglamentas Nr. 987/2009), nuostatomis, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a <...>“. Mūsų nuomone, jokios Projekto nuostatos nėra susijusios nei su Reglamentu Nr. 883/2004, nei su
Reglamentu Nr. 987/2009, išskyrus Projekto 26 punktą, kuriuo socialinės apsaugos ir darbo
ministrui tik suteikiami įgaliojimai patvirtinti nuostatus dėl teisės į nedarbo draudimo išmokas
išsaugojimo ir draudimo laikotarpių sumavimo įgyvendinimo tvarkos. Atsižvelgdami į tai, kad
Projekte nėra tiesiogiai vadovaujamosi minėtų reglamentų nuostatomis ir jos nėra įgyvendinamos,
manome, kad Projekto preambulėje nėra tikslinga daryti nuorodas į Reglamentą Nr. 883/2004 ir
Reglamentą Nr. 987/2009.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas

Karolis Dieninis

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GRUODŽIO 24 D.
NUTARIMO NR. 1656 „DĖL NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-17-761;TAIS Nr. 16-10745(4))**

2017-06-15 Nr.NV-1564

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr.XII-2471 (toliau – įstatymas) 2 straipsnis nustato šio įstatymo taikymą pereinamuoju laikotarpiu (2 straipsnio 3 dalis nustato šio įstatymo taikymą po šio įstatymo įsigaliojimo *naujai skiriamoms* nedarbo socialinio draudimo (toliau – nedarbo draudimo) išmokoms, o 4 dalis nustato, jog iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos paskirtos išmokos mokamos iki įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka), manytina, jog Projekto 2 punkto nuostata neatitinka įstatyme nustatyto reguliavimo ir nepagrįstai pratęsia iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusios nedarbo draudimo išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarkos taikymą naujai skiriamoms nedarbo draudimo išmokoms, atsižvelgiant į asmens kreipimosi dėl išmokos momentą. Siūlome Projekto 2 punkto nuostatos, kaip neturinčios įstatyminio pagrindo, atsisakyti.

2. Pastebėtina, kad Projektu nauja redakcija dėstomuose Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatuose (toliau – Nuostatai) nėra aiškiai apibrėžiama, kokie duomenys laikytini duomenimis, turinčiais įtakos nedarbo draudimo išmokos skyrimui, mokėjimui, perskaičiavimui, nors jų pateikimas susijęs su tam tikromis pasekmėmis, pavyzdžiui, lemia šios išmokos mokėjimą ir perskaičiavimą (Nuostatų 17, 18 punktai). Siūlytina tikslinti Nuostatų 5 ir 6 punktų nuostatas, reguliuojančias duomenų, reikalingų su nedarbo išmokos skyrimu ar mokėjimu susijusiems veiksams atlikti, teikimą, ir aiškiai apibrėžti duomenis, kurie turėtų būti pateikiami. Be to, šie punktai turėtų būti suderinti tarpusavyje, būtų tikslinga atsisakyti nuostatos, „kitus duomenis, nenurodytus Nuostatų 5 punkte“, nes pastebėtina, jog Nuostatų 5 punkte pateikiamas nebaigtinis duomenų sąrašas („ir kitus nedarbo draudimo išmokoms apskaičiuoti, skirti ir mokėti reikalingus duomenis“). Šiame kontekste siūlytina įvertinti ir Nuostatų 11 punkto nuostatos, taipogi, nustatančios reikalavimą bedarbiui nurodyti nedarbo draudimo išmokai apskaičiuoti, skirti ir mokėti reikalingus duomenis, tikslingumą.

3. Pastebėtina, kad Nuostatų 3 punktas atkartoja Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 37 straipsnio ir 13 straipsnio 4 dalies nuostatas, o jame pateikta nuoroda į „kitų registrų duomenis“ laikytina neapibrėžta, todėl siūlytina šį punktą tikslinti arba jo atsisakyti kaip perteklinio.

4. Siekiant aiškumo, Nuostatų 4 punkte turi būti suvienodintas nuostatų „nepilnas kalendorinis mėnuo“ ir „ne visas mėnuo“ vartojimas.

5. Nuostatų 8 punkto nuostata turėtų būti pildoma, apibrėžiant, kokios „kitos institucijos ar įstaigos“ šiuo atveju reikalingus duomenis galėtų teikti ir paaiškinant pateikiamų pažymų ar

duomenų turinį, kuris leistų patvirtinti nedarbo draudimo išmokos apskaičiuoti ir skirti trūkstamus duomenis.

6. Nuostatų 9 punkte siūlytina suderinti nuostatą „bedarbių sąskaitas“ su Nuostatų 15 punkte vartojama nuostata.

7. Pastebėtina, kad dokumentų teikimo neatlygintinumą ir su dokumentų išdavimu susijusias pareigas subjektams reguliuoja įstatymai, todėl Nuostatų 10 punktą siūlytina peržiūrėti ir formuluoti taip, kad jis atitiktų Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 40 straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatą arba Darbo kodekso, įsigaliosiančio 2017 m. liepos 1 d., 148 straipsnio 3 dalį.

8. Siūlytina įvertinti, ar Nuostatų 12 punkto nuostata nebūtų įgyvendinta taikant Nuostatų 5 punktą.

9. Nuostatų 16 punkte siūlytina suderinti nuorodą į Nedarbo socialinio draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 6 straipsnio 2, 3, 4 dalis pateikimą. Be to, siūlytina atsisakyti paskutinio sakinio nuostatos, nes iš Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodytų išmokų išskirti tik ligos išmokos mokėjimą, neatskleidžiant tokį išskyrimą lemiančių aplinkybių, netikslinga.

10. Siūlytina įvertinti, ar taikant Nuostatų 17 punkto antrosios pastraipos nuostatą dėl nedarbo draudimo išmokos neperskaičiavimo, negalėtų kilti prieštaravimas Įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nustatytam reguliavimui dėl permokėtos nedarbo draudimo išmokos dalies išieškojimo galimybės arba Įstatymo 21 straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju.

11. Siūlytina atsisakyti Nuostatų 20 punkto, kuris neatitinka Įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje nustatyto reguliavimo ir nustato sąlygas, kurių įstatymas nenumato.

12. Įstatymo 12 straipsnio 8 dalis nustato, jog nedarbo draudimo išmokos *pratęsimo* dėl ligos arba traumos, taip pat dėl nėštumo ir gimdymo atostogų *sąlygos ir tvarka* turi būti nustatyti Nuostatuose, todėl įgyvendinant Įstatymą, Nuostatų III skyrius pildytinas minėtu aspektu.

13. Įvertinus tai, kad Nuostatai nereguliuoja draudžiamųjų pajamų apskaičiavimo, 24 punktas turi būti tikslinamas.

14. Nuostatų 25 punkto nuostata siūlytina formuluoti nurodant, jog ji taikoma tais atvejais, kai asmenys dirbo ir buvo draudžiami socialiniu draudimu užsienyje, priešingu atveju, jos atsisakytina kaip teisiškai netikslios.

15. Svarstytina, ar tikslingas Nuostatų 26 punkte siūlomas reguliavimas, ar šiuo atveju nebūtų pakankama nurodyti, jog vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais asmenims, atvykstantiems į Lietuvos Respubliką ir iš jos išvykstantiems, teisės į nedarbo draudimo išmoką išsaugojimas ir nedarbo draudimo laikotarpių sumavimas nustatomas socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

16. Siūlytina tikslinti Nuostatų 27 punkto formulotę ir tam pačiam asmeniui prašymui skirti nedarbo draudimo išmoką apibūdinti vartoti tą pačią nuostatą, pavyzdžiui, atsisakyti nuorodos į Nuostatų 11 punktą.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
2004 M. GRUODŽIO 24 D. NUTARIMO NR. 1656 „DĖL NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2016-11-18 raštas Nr. (1.6) 2T-1295	<p>1. Nutarimo projekto 1 punkte, kaip teisinis Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų (toliau – Nuostatai) tvirtinimo pagrindas, nurodoma Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo, įsigaliosiančio 2017 m. sausio 1 d. (toliau – Įstatymas) 21 straipsnio 1 dalis. Vis tik, įvertinus Nuostatų turinį, svarstyтина, ar kartu neturėtų būti nurodomos ir Įstatymo 12 straipsnio 7 ir 8 dalys. Panašių pastebėjimų kontekste vertintinas ir Nuostatų 1 punktas – atkreiptinas dėmesys, kad Įstatyme nėra nustatyto pavidimo Lietuvos Respublikos Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai nustatyti bedarbių nedarbo socialinio draudimo stažo ir draudžiamųjų pajamų apskaičiavimo, duomenų, kurių reikia nedarbo draudimo išmokai skirti ir mokėti, pateikimo, kaip kad siūloma nustatyti Nuostatų 1 punkte, apibrėžiant Nuostatų reguliavimo sritį. Tuo tarpu Nuostatų 1 punkte siūloma reguliuoti įstaigų, mokančių nedarbo draudimo išmokas, atsakomybę apskritai gali būti nustatoma (detalizuojama) tik įstatymuose, bet ne poįstatyminiame teisės akte (šiuo atveju Nuostatuose). Siūlytina tai įvertinti ir tikslinti tiek Nutarimo projekto 1 punktą, tiek Nuostatų 1 punktą. Taip pat pastebėtina, kad Nuostatų VI ir VII skyriuose siūlomų reguliuoti teisinių santykių nėra įvardyta Nuostatų 1 punkte.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pagal Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 21 straipsnio 1 dalį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatuose (toliau – Nuostatai) turi nustatyti nedarbo socialinio draudimo išmokų (toliau – nedarbo draudimo išmoka) apskaičiavimo, skyrimo ir mokėjimo tvarką. Atsižvelgiant į tai, kad nedarbo socialinio draudimo stažo (toliau – nedarbo draudimo stažas) ir draudžiamųjų pajamų apskaičiavimas priskirtinas prie nedarbo draudimo išmokų apskaičiavimo ir skyrimo tvarkos, Nutarimo projektu tvirtinamų Nuostatų punktų, susijusių su nedarbo draudimo stažo ir draudžiamųjų pajamų apskaičiavimu, atsisakyti netikslinga. Pavyzdžiui, atsižvelgiant į tai, kad nedarbo draudimo stažas apskaičiuojamas mėnesiais, turi būti nustatyta, kaip šią nuostatą taikyti, kai apskaičiuojant stažą gaunamas ne visas mėnuo.</p> <p>Pažymėtina, kad duomenų, reikalingų nedarbo draudimo išmokai apskaičiuoti ir mokėti, gavimas taip pat yra viena iš nedarbo draudimo išmokų apskaičiavimo ir skyrimo sudedamųjų dalių, todėl Nuostatuose tikslinga nustatyti duomenų teikimo tvarką.</p> <p>Be to, atsižvelgiant į tai, kad duomenis, reikalingus nedarbo draudimo išmokai skirti, turi viena institucija – Lietuvos darbo</p>

24

		<p>birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža), o šias išmokas skiria kita institucija – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos (toliau – Fondo valdyba) teritoriniai skyriai, Nuostatuose tikslinga reglamentuoti šių institucijų keitimosi duomenimis, reikalingais nedarbo draudimo išmokai skirti, tvarką.</p> <p>Pažymėtina ir tai, kad, Fondo valdybai su Lietuvos darbo birža ar kitomis institucijomis sudarant asmens duomenų teikimo sutartis, turi būti nurodytas tokių duomenų teikimo teisinis pagrindas. Taigi Fondo valdyba asmens duomenų teikimo sutartyse kaip teisinį pagrindą nurodo atitinkamas Nuostatų nuostatas.</p>
	<p>2. Tam tikrų abejonių kelia Nutarimo projekto 2 punkte siūloma nustatyti taisyklė, kad „nedarbo socialinio draudimo išmokos, <i>dėl kurių skyrimo asmenys kreipėsi</i> iki Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 įsigaliojimo, skiriamos, mokamos, jų mokėjimas sustabdomas, nutraukiamas, atnaujinamas ir pratęsiamas <i>iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka</i>“. Teisingumo ministerija pastebi, kad pagal Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 3 dalį Įstatymo nuostatos taikomos po Įstatymo įsigaliojimo <i>naujai skiriamoms nedarbo draudimo išmokoms</i>, o nedarbo draudimo išmoka, <i>paskirta</i> iki Įstatymo įsigaliojimo dienos, remiantis minėto straipsnio 4 dalimi, toliau mokama iki Įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusia tvarka. Atsižvelgiant į tai, manytina, momentas, lemiantis, kuria tvarka reikės vadovautis, yra ne asmens fizinis kreipimasis dėl nedarbo draudimo išmokos, bet šios išmokos skyrimo (kompetentingo subjekto sprendimo priėmimo) momentas. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekto 2 punkto derėtų atsisakyti.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siekiant išvengti skirtingo aiškinimo, pagal kurios redakcijos Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymą turi būti skiriama nedarbo draudimo išmoka, dėl kurios skyrimo asmenys kreipėsi iki Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 įsigaliojimo, tikslinga Įstatymo nuostatas, reguliuojančias Įstatymo taikymą, detalizuoti įgyvendinamajame teisės akte. Manome, kad kompetentingo subjekto sprendimo priėmimo momentą laikyti svarbesniu, lemiančiu teisinės pasekmės konkrečiam asmeniui, nei paties asmens kreipimosi įgyvendinant teisę į nedarbo draudimo išmoką momentą netikslinga. Laikant svarbesniu sprendimo priėmimo momentą galima situacija, kai tą pačią dieną dėl asmenų, besikreipusių dėl nedarbo draudimo išmokos skyrimo, sprendimai bus priimami pagal skirtingus įstatymus, pavyzdžiui, dėl vieno asmens, pateikusių prašymą skirti nedarbo draudimo išmoką 2017 m. birželio paskutinę savaitę, sprendimai gali būti priimami dar 2017 metų birželio mėnesį pagal šiuo metu galiojantį Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymą, dėl kitų – jau 2017 metų liepos mėnesį ir pagal naują Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo redakciją.</p>

		<p>Pažymėtina, kad nedarbo draudimo išmoka skiriama tik gavus bedarbio prašymą. Jei asmuo atitinka teisei į nedarbo draudimo išmoką nustatytas sąlygas, bet dėl šios išmokos skyrimo nesikreipia – išmoka neskiriama. Taigi nedarbo draudimo išmokų skyrimo procesas yra neatsiejamai susijęs su prašymo pateikimu ir naujai skiriamomis išmokomis yra laikomos išmokos, skiriamos pagal naujai gautus prašymus. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2014 m. spalio 13 d. sprendime administracinėje byloje Nr. A-146-1501-14 yra konstatavęs, kad „LMSDĮ pakeitimo ir papildymo įstatymo 16 str. 2 d. vartojamų sąvokų prasme apelianto prašoma skirti ligos pašalpa patenka į naujai skiriamos socialinio draudimo pašalpos sąvoką <...>“ (asmuo teisę į ligos išmoką įgijo dar 2011 metais, tačiau dėl šios išmokos kreipėsi tik po 2013 m. liepos 1 d., įsigaliojus naujoms Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo nuostatomis).</p> <p>Atsižvelgdami į tai, siūlome Įstatymo taikymo nuostatas detalizuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1656 „Dėl Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Nutarimo projektas) 2 punkte.</p>
	<p>5. Nedarbo draudimo išmokos mokėjimo <i>atnaujinimo</i> pagrindai ir sąlygos nustatyti Įstatymo 11 straipsnyje. Atsižvelgiant į tai, nepritartina Nuostatų 9 punkto antrojo sakinio taisyklei, kuri neatitinka Įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Sistemiškai vertinant Įstatymo 13 straipsnio 1 dalį, pagal kurią nedarbo draudimo išmoka ir kita socialinės apsaugos išmoka (pvz., profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros) vienu metu nemokamos, Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalį, pagal kurią ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba profesinės ligos išmoka mokamos už visą laikotarpį nuo pirmos laikinojo nedarbingumo</p>

		<p>dienos iki darbingumo atgavimo dienos arba darbingumo lygio nustatymo dienos, bei Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalį, pagal kurią ligos išmoka po atleidimo iš darbo ar tarnybos dėl tos ligos ar traumos, dėl kurių asmuo tapo nedarbingas iki atleidimo iš darbo ar tarnybos, mokama ne ilgiau kaip penkias kalendorines ligos dienas, jeigu apdraustojo asmens laikinasis nedarbingumas, prasidėjęs draudimo laikotarpiu, tęsiasi po atleidimo iš darbo ar tarnybos, Nuostatuose tikslinga aptarti nedarbo draudimo išmokos mokėjimą tais atvejais, kai atleistam iš darbo asmeniui mokama ligos pašalpa. Taigi Nuostatų 9 punkto (dabar – 16 punktas) antrojo sakinio taisyklė paaiškina nedarbo draudimo išmokos mokėjimo pradžią ar mokėjimo atnaujinimą, kai atleistam iš darbo asmeniui mokama ligos pašalpa dėl nelaimingo atsitikimo darbe ir jis tampa bedarbiu, taip pat kai bedarbis, kuriam bedarbio statusas pagal Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymą sustabdytas, asmeniui įsidarbinus pagal terminuotą, ne ilgesnės kaip 6 mėnesių trukmės, darbo sutartį, susergera prieš pat atleidimą iš darbo ir jam 5 dienas po atleidimo iš darbo mokama ligos išmoka.</p>
	<p>9. Siekiant asmenų teisių ir interesų apsaugos ir atsižvelgiant į nuostatos „informacijos, kurios reikia teisei į nedarbo draudimo išmoką, jos dydžiui nustatyti, gavimo“ neapibrėžtumą, Nuostatų 30 punkte momentas, nuo kurio skaičiuojamas 10 darbo dienų sprendimo priėmimo terminas, turėtų būti siejamas su Nuostatų 26 punkte nustatyto asmens prašymo skirti nedarbo draudimo išmoką pateikimu.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nuostatų 30 punkte (dabar – 13 punktas) nustatytą momentą, nuo kurio skaičiuojamas 10 darbo dienų sprendimo priėmimo terminas, siejant su Nuostatų 11 punkte nustatyto asmens prašymo skirti nedarbo draudimo išmoką pateikimu susiklostytų tokia padėtis, kai Fondo valdybos teritorinis skyrius būtų įpareigojamas sprendimą dėl nedarbo draudimo išmokos skyrimo (neskyrimo) priimti dar neturint duomenų, reikalingų nedarbo draudimo išmokai skirti. Be to, nedarbo draudimo išmokos mokamos už praeitą mėnesį.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad analogiškai momentas, nuo kurio skaičiuojamas 10 darbo dienų terminas, sprendimams dėl išmokų skyrimo (neskyrimo) priimti, yra nustatytas ir Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose,</p>

		patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 86 „Dėl Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“, bei Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 22 d. nutarimu Nr. 309 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“.
	10. Šioje išvadoje jau minėta, kad Įstatymo 6 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse kalbama ne apie nedarbo draudimo išmokos <i>skyrimą</i> , bet apie jos <i>mokėjimą</i> , todėl Nuostatų 30 punkto antrasis sakinyss turėtų būti tikslinamas. Svarstyтина, ar nebūtų įmanoma nustatyti, kad sprendimas priimamas bendra tvarka, tačiau jo vykdymas (šiuo atveju mokėjimas) atidedamas.	Neatsižvelgta. Įstatymo 6 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodyta, nuo kada asmeniui priklauso nedarbo draudimo išmoka, t. y. nuo kada ši išmoka bus mokama. Nuostatų 30 punktas (dabar – 13 punktas) reglamentuoja sprendimų dėl nedarbo draudimo išmokos skyrimo (neskyrimo) priėmimo terminus ir minėtoms Įstatymo nuostatoms neprieštarauja. Pažymėtina, kad būtų netikslinga priimti sprendimą dėl nedarbo draudimo išmokos skyrimo nuo konkrečios būsimos datos asmeniui, kuris atleistas dėl savo kaltės arba yra gavęs kelių mėnesių išeitinę išmoką, nes neaišku, ar iki tos datos jis atitiks pagrindinę sąlygą – ar turės galiojančią bedarbio statusą (iki tos datos asmuo jau gali būti įsidarbinęs ir teisės į nedarbo draudimo išmoką neįgis). Be to, asmuo per laikotarpį, už kurį jis gavo išeitinę išmoką, ar 3 mėnesių laukimo laikotarpį, susijusį su atleidimu iš darbo dėl jo kaltės, gali kelis kartus gauti ir prarasti bedarbio statusą – tokiais atvejais būtų atliekamos nereikalingos sprendimų priėmimo procedūros.
	13. Nuostatų 37 punkto pirmajame sakinyje nustatytos sąlygos, kuomet į nedarbo draudimo išmokos mokėjimo laikotarpį įskaitomas dalinio darbo išmokos mokėjimo laikotarpis. Vis tik atkreiptinas dėmesys, kad Įstatyme (18 straipsnio 3 dalis) tokių sąlygų nėra nustatyta. Atsižvelgiant į tai, vertinamos nuostatos turėtų būti papildomai pagrįstos (įstatyminiu teisiniu reguliavimu) arba jų turi būti atsisakoma.	Atsižvelgta iš dalies. Įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje nustatyta taisyklė, kad dalinio darbo išmokos mokėjimo laikotarpiai įskaitomi į nedarbo draudimo išmokos mokėjimo laikotarpius, Nuostatų 18 punkte (dabar – 20 punktas) detalizuota nustatant, kad dalinio darbo išmokos mokėjimo laikotarpiai įskaitomi į nedarbo draudimo išmokos mokėjimo laikotarpius, kai asmuo, kuriam buvo mokama dalinio darbo išmoka, atleidžiamas iš darbo darbdavio nustatyto dalinio darbo metu.

		<p>Įstatymo 18 straipsnio 3 dalies ir Nuostatų 18 punkto (dabar – 20 punktas) taisykle siekiama įgyvendinti dalinio darbo išmokos tikslą – sudaryti galimybes darbdaviui nustatyti dalinį darbą, kai dėl svarbių ekonominių priežasčių darbdavys negali suteikti darbuotojams darbo ir yra grupės darbuotojų atleidimo iš darbo prielaidos, ir taip išvengti darbuotojų atleidimo, juos atleidus – didesnių nedarbo socialinio draudimo išlaidų asmenims tapus bedarbiais, o darbuotojams – gaunant dalinio darbo išmoką – išlaikyti gautas arba artimas joms pajamas ilgesnį laiką.</p> <p>Taigi minėta nuostata turi būti taikoma, kai asmuo atleidžiamas iš darbo dalinio darbo metu. Priešingu atveju būtų abejotina, ar dalinio darbo išmokos laikotarpio, kai asmuo po dalinio darbo buvo atleistas nebūtinai dėl priežasčių, susijusių su sunkia ekonomine darbdavio padėtimi, įskaitymas į nedarbo draudimo išmokos mokėjimo laikotarpį atitiktų dalinio darbo išmokos tikslą bei paskirtį ir ar užtikrintų bedarbio teises ir interesus, asmeniui dirbant ir mokant socialinio draudimo įmokas nedarbo draudimui, ar asmeniui būtų užkirstas kelias, įvykus draudžiamajam įvykiui, nedarbo draudimo išmoką gauti visą Įstatyme nustatytą laikotarpį.</p>
	<p>3. Siūlytina peržiūrėti visus Nuostatus ir atsisakyti nuostatų, kartojamų iš Įstatymo. Nuostatų 6 punkte pakartojama Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto norma, todėl šio punkto atsisakytina. Analogiškai vertintinas Nuostatų 7 punktas – jame kartojamos Įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatos. Nuostatų 8 punkte kartojamos Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto kartu su Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies nuostatos. Į Nuostatų 10 punktą perkeltos Įstatymo 3 straipsnio 4 dalies nuostatos, Nuostatų 12 punkte kartojamos Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto taisyklės, Nuostatų 14 punkte – Įstatymo 3 straipsnio 2 dalis, Nuostatų 16 punkte – Įstatymo 8 straipsnio 5 dalis (be kita ko, kartojama netiksliai, praleidžiant esminę nuostatą „vidurkis“), Nuostatų 28 punkte, 28.1-28.2 papunkčiuose – Įstatymo 8 straipsnio 1 ir 2 dalys, Nuostatų 28.2.1 papunktyje – Įstatymo 8</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad įstatymų leidėjas įpareigojo Lietuvos Respublikos Vyriausybę pagal Įstatymo 12 straipsnio 7 dalį Nuostatuose nustatyti tvarką, Nuostatų 46 punkto (dabar – 22 punktas) pirmajame sakinyje ši nuostata detalizuota. Todėl siekiant užtikrinti aiškų ir suprantamą subjektams (nurodant, kas priima sprendimą dėl nedarbo draudimo išmokos mokėjimo nutraukimo Įstatymo 12 straipsnio 7 dalyje atveju), kuriems Nuostatai taikomi, teisinį reguliavimą, manytina, kad Nuostatų 46 punkto (dabar – 22 punktas) pirmojo sakinio atsisakyti netikslinga.</p>

straipsnio 5 dalis, Nuostatų 28.2.2 papunktyje – Įstatymo 8 straipsnio 3 dalis, Nuostatų 29 punkte – Įstatymo 8 straipsnio 6 dalis, Nuostatų 32 punkte – Įstatymo 7 straipsnio 1 dalis, Nuostatų 36 punkto pirmajame sakinyje – Įstatymo 7 straipsnio 3 dalis, Nuostatų 37 punkto antrajame sakinyje – Įstatymo 18 straipsnio 3 dalis, Nuostatų 39 pirmojoje pastraipoje – Įstatymo 12 straipsnio 6 dalis, Nuostatų 40 punkte – Įstatymo 8 straipsnio 4 dalis, Nuostatų 43 punkte – Įstatymo 11 straipsnio 2 dalis, Nuostatų 46 punkto pirmajame sakinyje – Įstatymo 12 straipsnio 7 dalis, Nuostatų 48 punkte – Įstatymo 10 straipsnis, Nuostatų 51 punkte – Įstatymo 21 straipsnio 2 dalis. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 1995 m. spalio 26 d. nutarime pažymėjo, kad „tokia teisės kūrimo praktika laikytina ydinga. Ji gali sukelti neaiškumų, kas yra tikrasis atitinkamo teisinio reguliavimo šaltinis – įstatymas ar poįstatyminis teisės aktas, ir kitaip apsunkinti teisės normų taikymą“.

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės šaltinius vedėja

Alicia Rynkevič

20170530